

DIJAGNOSTIČKA KORIST VIDEOKAPILAROSKOPIJE LEŽIŠTA NOKTIJU U REUMATOLOGIJI: INICIJALNO ISKUSTVO IZ NAŠEG CENTRA KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR RIJEKA

Daniel Victor Šimac, Srđan Novak

Zavod za reumatologiju i kliničku imunologiju, Klinički bolnički centar Rijeka, Rijeka, Hrvatska

Uvod. Videokapilaroskopija noktiju (VKN) koristi se u analizi kapilara, najčešće u obradi Raynaudovog fenomena (RF). RF je u 80% slučajeva primarni sindrom, ali može biti od interesa reumatologu jer se može pojaviti sekundarno u sklopu autoimunih bolesti, posebice sistemske skleroze (SSc) gdje se može pojaviti kao prvi znak. Sklerodermijski uzorak (SU) koji se vidi na VKN-u može biti pokazatelj SSc-e, uključen je u klasifikacijske kriterije i smatra se mogućim biomarkerom. Kod SU se mogu razlikovati rani, aktivni i kasni stadiji.

Ispitanici i metode. Prikupljeni su podaci o bolesnicima koji su došli u našu novouvedenu ambulantu za VKN od 16. studenog 2022. do 31. kolovoza 2023., uključujući demografske podatke, indikacije i rezultate testa, profil autoprotutijela (aAb) i vodeću dijagnozu.

Rezultati. Ukupno je pregledano 111 bolesnika, prosječne dobi 51 godina, 86% žene. Oko 94% ih je upućeno zbog RF-a, prosječnog trajanja sedam godina, medijan tri godine. Sveukupno, 61% ima pozitivan test na antinuklearna protutijela (ANA); 4% nepoznato. Vodeća dijagnoza je RF u 46% slučajeva, zatim nediferencirana bolest vezivnog tkiva (UCTD) u 14%. Pozitivan SU je nađen u 13 bolesnika (12%) od kojih 8/13 ima rani stadij; neodređen u tri bolesnika. ANA pozitivni su 12/13, od čega 7/13 CENP-B i 2/13 Scl-70. Gledajući vodeće dijagnoze u ovoj skupini, 5/13 se vodi kao RF, 4/13 SSc, 3/13 UCTD. Uzimajući u obzir ANA obrazac ili aAb-i povezanim sa SSc, 18/29 ima negativni SU, vodeća dijagnoza je RF u 10/18. Kod bolesnika s SSc-om, 4/5 imaju pozitivan SU; 1/5 je neodređen. U ovoj skupini, 2/4 imaju aktivan/kasni stadij, obje s dijagnozom SSc-e od ranije, a u ostalih je dijagnoza SSc-a postavljena na kontroli i imaju rani i rani/aktivni stadij.

Zaključak. Od uvođenja VKN-a u naš centar, test je učinjen u više od 100 bolesnika i to prvenstveno u obradi RF-a. Pozitivan SU je nađen u 13 bolesnika, od kojih većina ima rani stadij i dalje se prati kao RF. Svi osim jednoga su ANA pozitivni, uglavnom s ANA obrascima ili aAb-ima povezanim s SSc-om, a svi osim jednoga sa SSc-om imaju pozitivan SU. S obzirom na navedeno, ovi rezultati su u skladu s činjenicom da 80% bolesnika s RF-om ima primarni sindrom. Najmanje dvama bolesnika dijagnosticiran je SSc uz pomoć VKN-a, dok će njih 8, s obzirom na pozitivni SU i ANA, sigurno biti praćeni zbog visokog rizika od razvoja SSc-a, oko 80% unutar 10 godina.

Ključne riječi: videokapilaroskopija ležišta noktiju, Raynaudov fenomen, sistemska skleroza

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa